

ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (piata komora)
z 30. júna 2005 *

Vo veci T-347/03,

Eugénio Branco, L^{da}, so sídlom v Lisabone (Portugalsko), v zastúpení: B. Belchior,
advokát, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobca,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: pôvodne A. Alves Vieira
a A. Weimar, neskôr P. Andrade a Weimar, splnomocnení zástupcovia, s adresou
na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: portugalčina.

ktorej predmetom je žaloba o neplatnosť rozhodnutia Komisie K (2002) 3455 z 23. októbra 2002, ktoré sa týka zníženia finančnej pomoci z Európskeho sociálneho fondu a je predmetom spisu č. 870302 P3,

SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
(piata komora),

v zložení: predseda komory M. Vilaras, sudcovia F. Dehousse a D. Šváby,

tajomník: H. Jung,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 18. januára 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

- 1 Článok 123 Zmluvy ES (teraz článok 146 ES) zriaďuje Európsky sociálny fond (ESF) s cieľom zlepšiť pracovné príležitosti na vnútornom trhu a tým prispieť k zvýšeniu životnej úrovne, najmä prostredníctvom odborného vzdelávania. Článok 124 prvý odsek Zmluvy ES (teraz článok 147 prvý odsek ES) poveruje Komisiu jeho správou.

- 2 Podľa článku 5 ods. 1 a 2 rozhodnutia Rady 83/516/EHS zo 17. októbra 1983 o úlohách Európskeho sociálneho fondu (Ú. v. ES L 289, s. 38; Mim. vyd. 05/001, s. 273) sa pomoc fondu poskytne vo výške 50 % z oprávnených výdavkov, ale bez toho, aby prekročila výšku finančného príspevku verejných úradov príslušného členského štátu.
- 3 Rada na vykonanie tohto rozhodnutia prijala nariadenie Rady (EHS) č. 2950/83 zo 17. októbra 1983, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 83/516 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 289, s. 1).
- 4 Rada následne prijala nariadenie Rady (EHS) č. 2052/88 z 24. júna 1988 o úlohách štrukturálnych fondov a ich efektívnosti, ako aj o koordinácii ich činností navzájom a s činnosťami Európskej investičnej banky a iných existujúcich finančných nástrojov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 185, s. 9). Na vykonanie tohto nariadenia Rada prijala nariadenie Rady (EHS) č. 4255/88 z 19. decembra 1988 o ustanoveniach na vykonanie nariadenia č. 2052/88, pokiaľ ide o ESF [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 374, s. 21). Rada taktiež prijala nariadenie Rady (EHS) č. 4253/88 z 19. decembra 1988 o ustanoveniach na vykonanie nariadenia č. 2052/88, pokiaľ ide o koordináciu medzi činnosťami rôznych štrukturálnych fondov, na jednej strane, a medzi týmito činnosťami a činnosťami Európskej investičnej banky a ďalších existujúcich finančných nástrojov, na druhej strane [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 347, s. 1).
- 5 Článkom 10 ods. 2 nariadenia č. 4255/88 bolo zrušené nariadenie č. 2950/83 „s výnimkou článku 15 nariadenia č. 2052/88 a článku 33 nariadenia č. 4253/88“ [*neoficiálny preklad*]. Podľa týchto dvoch ustanovení sa žiadosti o pomoc podané v režime skoršej právnej úpravy preskúmajú a schvália na základe tejto právnej úpravy.

- 6 Samotné nariadenie č. 4255/88 bolo zrušené článkom 11 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 1784/1999 z 12. júla 1999 o Európskom sociálnom fonde (Ú. v. ES L 213, s. 5; Mim. vyd. 14/001, s. 106), ktorého článok 9 odkazuje na prechodné ustanovenia upravené článkom 52 nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999 z 21. júna 1999 o všeobecných ustanoveniach o štrukturálnych fondoch (Ú. v. ES L 161, s. 1; Mim. vyd. 14/001, s. 31). Posledné spomenuté ustanovenie predovšetkým stanovuje, že „týmto nariadením nie je dotknuté pokračovanie alebo zmena, vrátane jej úplného alebo čiastočného zrušenia, pomoci schválenej Radou alebo Komisiou na základe... ani žiadneho iného právneho predpisu, ktorý sa na túto pomoc vzťahuje 31. decembra 1999“.
- 7 Zo spojeného účinku všetkých týchto ustanovení vyplýva, že nariadenie č. 2950/83 sa aj naďalej uplatní na prejednávanú pomoc a že predovšetkým napadnuté rozhodnutie s ním musí byť v súlade.
- 8 Článok 1 nariadenia č. 2950/83 vymenúva výdavky, ktoré môžu byť predmetom pomoci z ESF.
- 9 Schválenie žiadosti o financovanie udelené ESF má na základe článku 5 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 za následok vyplatenie, ku dňu určenému pre začiatok vzdelávania, zálohy vo výške 50 % pomoci. Podľa článku 5 ods. 4 nariadenia č. 2950/83 žiadosti o vyplatenie zostatku obsahujú detailnú správu o obsahu, výsledkoch a finančných aspektoch príslušnej činnosti. Členský štát osvedčí vecnú a účtovnú správnosť údajov uvedených v žiadostiach o vyplatenie.
- 10 Článok 6 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 stanovuje, že pokiaľ sa pomoc z ESF nepoužije za podmienok určených rozhodnutím o schválení, Komisia môže pozastaviť, znížiť alebo zrušiť túto pomoc potom, čo dala príslušnému členskému štátu príležitosť predložiť svoje pripomienky. Odsek 2 tohto článku ustanovuje, že vyplatené sumy, ktoré neboli použité v súlade s podmienkami určenými rozhodnutím o schválení, musia byť vrátené.

- 11 V súlade s článkom 7 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 môže tak Komisia, ako aj príslušný členský štát kontrolovať použitie pomoci.

- 12 Nakoniec článok 7 rozhodnutia Komisie 83/673/EHS z 22. decembra 1983 o riadení Európskeho sociálneho fondu (Ú. v. ES L 377, s. 1; Mim. vyd. 05/001, s. 277) ukladá členskému štátu, ktorý skúma použitie pomoci z dôvodu predpokladaných nezrovnalostí, povinnosť bezodkladne to oznámiť Komisii.

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 13 Žalobca podal dve žiadosti o finančnú pomoc — jednu vo výške 11 736 792 portugalských escudov (PTE) (spis č. 870302 P3) pre program vzdelávania určený pre dospelých a druhú vo výške 82 700 897 PTE (spis č. 870301 P1) pre program vzdelávania určený pre mládež.

- 14 Žaloba sa týka konečného rozhodnutia prijatého vo veci prvého z týchto spisov.

- 15 Rozhodnutím z 30. apríla 1987 žalovaná schválila prvú žiadosť o pomoc vo výške 5 809 712 PTE.

- 16 Dňa 24. júla 1987 žalobca prijal z ESF zálohu vo výške 2 904 856 PTE na základe článku 5 ods. 1 nariadenia č. 2950/83.

- 17 Na začiatku júla 1998, teda v čase začatia vzdelávania, ktoré prebiehalo od 1. januára do 31. decembra 1987, žalobca podal na Departamento paro os Assuntos do Fundo Social Europeu (oddelenie pre záležitosti ESE, ďalej len „DAFSE“) žiadosť o vyplatenie zostatku pomoci.
- 18 Po tom čo DASFE na základe článku 5 ods. 4 nariadenia č. 2950/83 osvedčilo vecnú a účtovnú správnosť údajov uvedených v tejto žiadosti, predložilo Komisii 17. októbra 1988 žiadosť o vyplatenie.
- 19 Dňa 22. augusta 1988 však DASFE požiadalo Inspeção Geral de Finanças (Generálnu finančnú inšpekciu, ďalej len „IGF“), aby na základe článku 7 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 vykonala kontrolu žiadosti o vyplatenie zostatku.
- 20 IGF 5. mája 1989 konštatovala existenciu nezrovnalostí. Tieto nezrovnalosti sa týkali jednak subdodávky, ktorú žalobca zveril „EB — Contabilidade e Estudos Económicos L^{da}“ (ďalej len „EB L^{da}“), jednak čiastok spojených s odpisovaním nehnuteľného majetku, ako aj príjmov z lízingu.
- 21 DASFE informovalo žalovanú, že na základe článku 7 rozhodnutia 83/673 pozastavilo vyplatenie zostatku.
- 22 Dňa 16. mája 1989 IGF odovzdala pre informáciu svoju správu justičnej polícii.

- 23 Dňa 30. júla 1990 DASFE informovalo Komisiu, že na základe kontrol vykonaných IGF sa domnieva, že niektoré výdavky boli neoprávnené. Kritika sa týkala jednak nákladov týkajúcich sa subdodávky zverenej EB L^{da}, jednak nákladov lízingu.
- 24 Listami z toho istého dňa DASFE nariadilo žalobcovi, aby v lehote desiatich dní vrátil zálohy vyplatené ESF a Portugalskou republikou na základe vnútroštátneho príspevku.
- 25 Žalobca listom z 30. mája požiadal žalovanú o vysvetlenie, prečo ešte neprijala konečné rozhodnutie vo veci jeho spisov.
- 26 Listom zo 16. júna 1994 žalovaná odpovedala, že portugalské orgány ju informovali o tom, že uvedené spisy sú predmetom skúmania podľa článku 7 rozhodnutia 83/673 z dôvodu predpokladanej nezrovnalosti.
- 27 Žalobca navrhol zrušenie rozhodnutia údajne prijatého žalovanou, ktoré malo obsahovať jednak zamietnutie žiadosti o vyplatenie zostatku finančnej pomoci poskytnutej ESF, jednak zníženie finančnej pomoci a vrátenie záloh vyplatených ESF a Portugalskou republikou.
- 28 Táto žaloba bola vyhlásená za neprípustnú rozsudkom Súdu prvého stupňa z 11. júla 1996, Branco/Komisia (T-271/94, Zb. s. II-749) z dôvodu, že Komisia nerozhodla o návrhu na vyplatenie zostatku.

- 29 Dňa 25. októbra 1996 bola žalovaná informovaná o začatí vyšetrovania na Tribunal de Instrução Criminal da Comarca de Porto (vyšetrovací tribunál okresu Porto) pre podvod pri získaní podpory a pre jej zneužitie v súvislosti so vzdelávacími činnosťami financovanými ESE.
- 30 Listom z 27. februára 1997, ktorý bol 3. marca 1997 doručený Komisii, žalobca žiadal od žalovanej, aby prijala rozhodnutie vo veci žiadosti o vyplatenie zostatku.
- 31 Dňa 17. apríla 1997 žalovaná zaslala DASFE návrh rozhodnutia o pozastavení pomoci.
- 32 Žalobca dostal jeho kópiu 5. mája 1997 a oznámil svoje pripomienky v dvoch listoch z 19. a 21. mája 1997.
- 33 Žalobca podal žalobu o nečinnosť. Táto vec bola zapísaná do registra kancelárie Súdu prvého stupňa pod číslom T-194/97.
- 34 Dňa 17. februára 1998 Komisia prijala rozhodnutie o pozastavení dotknutej finančnej pomoci.
- 35 Dňa 26. mája 1998 žalobca podal proti tomuto rozhodnutiu o pozastavení žalobu o neplatnosť. Táto vec bola zapísaná do registra kancelárie Súdu prvého stupňa pod číslom T-83/98.

- 36 Rozsudkom z 27. januára 2000, Branco/Komisia (T-194/97 a T-83/98, Zb. s. II-69) Súd prvého stupňa spojil tieto dve žaloby. Rozhodol, že žaloba o nečinnosť je neprípustná a žalobu o neplatnosť zamietol ako nedôvodnú.
- 37 Dňa 4. mája 2000 Tribunal da relação (odvolací súd) v Lisabone vyhlásil trestné stíhanie začaté proti žalobcovi za premlčané.
- 38 Žalovaná o tom bola informovaná listom z 11. júla 2001. Po tomto rozhodnutí DASFE taktiež oznámilo žalovanej, že už nie je namieste mať podozrenie z existencie nezrovnalostí pri získavaní dotknutej pomoci. DASFE taktiež vyzvalo Komisiu, aby prijala konečné rozhodnutie schvaľujúce vyplatenie zostatku.
- 39 Dňa 8. januára 2002 Komisia zaslala DASFE návrh rozhodnutia o znížení finančnej pomoci v predmetnom spise. Rozhodla sa stanoviť konečnú sumu pomoci z ESF na 1 368 910 PTE.
- 40 Dňa 24. apríla 2002 DASFE oznámilo žalovanej, že nemá žiadne pripomienky k návrhu rozhodnutia, pričom dodalo, že žalobca dostal oznámenie o návrhu rozhodnutia a nepredložil pripomienky k jeho obsahu.
- 41 Žalobca však predložil pripomienky, ktoré boli DASFE doručené 7. mája 2002.

- 42 Dňa 23. októbra 2002 Komisia prijala rozhodnutie K (2002) 3455, týkajúce sa zníženia sumy finančnej pomoci poskytnutej žalobcovi. Komisia v ňom uviedla toto: „Analýza žiadosti o vyplatenie zostatku odhalila, že z celkovej pomoci v sume 5 809 712 PTE, pôvodne schválenej pre spis 870302 P3, spoločnosť [EB L^{da}] nepoužila sumu 2 012 647 PTE. Na základe správy z auditu citovanej v liste... z 30. júla 1990 musí byť pomoc znížená o 2 428 128 PTE. Je teda znížená o túto sumu a stanovená na 1 368 910 PTE.“ Ide o sporné rozhodnutie.
- 43 Toto rozhodnutie bolo zaslané portugalským orgánom už nasledujúci deň, 24. októbra 2002, pričom tieto orgány o ňom mali informovať žalobcu.
- 44 V dôsledku toho Portugalská republika v mene ESF žiadala od žalobcu vrátenie čiastky 7 661,27 eur (1 535 946 PTE).
- 45 Žalobca 31. júla 2003 potvrdil prijatie sporného rozhodnutia a vyššie spomenutej žiadosti o vrátenie.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 46 Podaním podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 9. októbra 2003 žalobca podal túto žalobu.

47 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (piata komora) rozhodol o začatí ústnej časti konania a, v rámci organizačných opatrení konania upravených v článku 64 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, vyzval účastníkov konania, aby predložili niektoré dokumenty, a položil im písomné otázky. Účastníci konania poskytli svoje odpovede a predložili dokumenty v stanovenej lehote.

48 Prednesy a odpovede účastníkov konania na ústne otázky položené Súdom prvého stupňa boli vypočuté na pojednávaní 18. januára 2005.

49 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil rozhodnutie Komisie K (2002) 3455 z 23. októbra 2002, týkajúce sa zníženia finančnej pomoci z ESE, ktorá je predmetom spisu 870302 P3,

— zaviazal žalovanú na náhradu trov konania.

50 Žalovaná navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

O prípustnosti

- 51 Ukazuje sa, že sporné rozhodnutie Komisia oznámila DASFE vo forme listu, v ktorom ho informovala, že na základe článku 6 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 bola pomoc ESF znížená na nižšiu sumu, ako bola pôvodne schválená.
- 52 V tomto rozsahu sa sporné rozhodnutie, aj keď bolo adresované Portugalskej republike, priamo a osobne dotýka žalobcu v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES tým, že ho pozbavuje časti pomoci, ktorá mu bola pôvodne poskytnutá, pričom členský štát v tejto súvislosti nemá vlastnú diskrečnú právomoc (rozsudky Súdneho dvora zo 7. mája 1991, Interhotel/Komisia, C-291/89, Zb. s. I-2257, body 12 a 13, a zo 4. júna 1992, Infortec/Komisia, C-157/90, Zb. s. I-3525, body 16 a 17).
- 53 Žalovaná sa okrem toho pozastavuje nad tým, bez toho, aby pritom vzniesla námietku neprípustnosti v zmysle článku 114 ods. 1 rokovacieho poriadku, že od prijatia sporného rozhodnutia do jeho oznámenia žalobcovi uplynulo deväť mesiacov. Prekvapuje ju aj to, že žalobca nepožiadaval o objasnenie stavu postupu konania, aj napriek tomu, že o návrhu rozhodnutia vedel od 10. marca 2002. Žalovaná sa v tejto súvislosti odvoláva na uznesenie Súdu prvého stupňa z 30. septembra 1997, INEF/Komisia (T-151/95, Zb. s. II-1541, bod 47).
- 54 Súd prvého stupňa po prvé pripomína, že účastník konania, ktorý sa dovoláva oneskorenosti žaloby, je povinný poskytnúť dôkaz o dni, kedy došlo k udalosti rozhodujúcej pre začatie plynutia lehoty (uznesenie Súdu prvého stupňa z 13. apríla

2000, GAL Penisola Sorrentina/Komisia, T-263/97, Zb. s. II-2041, bod 47). Samotné počudovanie žalovanej teda nemôže viesť Súd prvého stupňa k určeniu neprípustnosti žaloby. Oneskorené oznámenie napadnutého rozhodnutia žalobcovi zo strany portugalských orgánov navyše nemožno vycítať žalobcovi.

55 Po druhé, Súd prvého stupňa vo svojom uznesení INEF/Komisia, už citovanom v bode 53 vyššie (bod 45) skutočne rozhodol, že žalobca, ktorý sa dozvie o existencii aktu, ktorý sa ho dotýka, je pod hrozbou sankcie neprípustnosti povinný vyžiadať si v primeranej lehote jeho úplný text, aby mohol získať presnú znalosť jeho obsahu a odôvodnenia. Súd prvého stupňa však v tomto uznesení konštatoval, že žalobca dostal oznámenie v liste, v ktorom bolo konečné stanovisko Komisie uvedené jednoznačne. Žalobca ale v prejednávanej veci takýto list nedostal. Bol mu oznámený len návrh rozhodnutia, ku ktorému uplatnil svoje pripomienky. Za týchto okolností nebol žalobca povinný pýtať sa na prípadné prijatie sporného rozhodnutia.

56 Námietky žalovanej vo vzťahu k prípustnosti žaloby preto nemožno prijať.

O podstate

57 Žalobca uvádza štyri žalobné dôvody. Prvý žalobný dôvod vychádza z porušenia článku 6 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 a rozhodnutia 83/516. Druhý žalobný dôvod je odvodený od porušenia nadobudnutých práv. Tretí žalobný dôvod je založený na zásadách ochrany legitímnej dôvery a právnej istoty. Štvrtý žalobný dôvod vychádza z porušenia zásady proporcionality.

- 58 Prvé dva žalobné dôvody sú spojené vecnou kritikou, ktorá smeruje proti dôvodom stojacim za napadnutým rozhodnutím. Je preto potrebné preskúmať ich spolu.

A — O prvom a druhom žalobnom dôvode, ktoré sú založené jednak na porušení nariadenia č. 2950/83 a rozhodnutia 83/516, jednak na porušení nadobudnutých práv

1. Tvrdenia účastníkov konania

- 59 Žalobca tvrdí, že napadnutý akt porušuje článok 6 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 a rozhodnutie 83/516. Tvrdí tiež, že rozhodnutie o schválení jeho žiadosti o pomoc vytvorilo subjektívne práva *dans son chef* a že má teda právo požadovať vyplatenie.

- 60 Žalobca po prvé tvrdí, že nemôže pripustiť dodatočné zníženie pomoci na 2 965 124 PTE, keďže dosiahol úspory vo vzťahu k sume, ktorú Komisia pôvodne schválila.

- 61 Po druhé, žalobca poznamenáva, že napadnuté rozhodnutie kritizuje jeho použitie subdodávky v prospech EB L^{da}. Vysvetľuje, že sa obrátila na špecializované služby EB L^{da} v rámci zmluvy o subdodávke týkajúcej sa poskytnutia učiteľského personálu, uskutočnenia pomocných technických a pedagogických prác a prác odbornej orientácie, ako aj prác pri riadení a kontrole rozpočtu. Subdodávka bola dovolená tak nariadením č. 2950/83, ako aj pôvodným rozhodnutím o schválení. Použitie EB L^{da} bolo navyše spomenuté aj v žiadosti o pomoc. Okrem toho je nepresné tvrdenie, že EB L^{da} fakturovala za služby „nezvyčajne vysoké ceny“, ako to vo svojej správe

z 5. mája 1989 tvrdí IGF. Náklady na vyučujúci personál, fakturované EB L^{da}, sú v súlade s nákladmi schválenými portugalským ministerstvom práce s ohľadom na úroveň štúdia štážistov. Jej ďalšie plnenia, a to služby pri plánovaní, príprave kurzov, rozpočtovom riadení, odbornej orientácii, ako aj pri technickej a pedagogickej pomoci zodpovedajú cenám na trhu. Všetky tieto výdavky boli objasnené v súlade s portugalskou právnou úpravou a právnou úpravou Spoločenstva. Boli uvedené v žiadosti o pomoc a neprekračovali pôvodne schválené sumy. Tieto výdavky taktiež potvrdzovali faktúry a iné dôkazy o zaplatení. Nakoniec, IGF nevzala do úvahy poplatky za spotrebu vody a elektrickej energie, cenu niektorých zariadení a ani poplatky za správu alebo náklady vyplývajúce z použitia externých spolupracovníkov. Všetky tieto náklady pritom znášala EB L^{da}.

62 Po tretie, žalobca spochybňuje opravy vykonané v odpisovaní investičného majetku a v nákladoch rôznych lízingov. Tvrdí, že v jeho žiadosti, ktorú Komisia schválila, boli investície do zariadení považované za investície, ktorých jediným účelom je dotknutá vzdelávacia činnosť. Žalobca v každom prípade rozložil odpisy na desať mesiacov, ktoré zodpovedajú obdobiu prípravy kurzov a samotného vzdelávania. Žalobca okrem toho tvrdí, že vydellil hodnotu majetku získaného lízingom počtom rokov uvedených v lízingovej zmluve. Tieto operácie boli vykonané v súlade tak s jeho žiadosťou o pomoc z ESE, ako aj s portugalskými predpismi platnými v tej dobe. Žalobca okrem toho tvrdí, že portugalská daňová správa schválila celé lízingové nájomné týkajúce sa lízingovej zmluvy, takže celý nájom ostatných lízingov musí byť rovnako úplne schválený.

63 V nadväznosti na vyššie uvedené žalobca po štvrté poukazuje na iné nekoherentnosti. Poznomenáva, že odmeny vyučujúcich pre akciu začatú v roku 1987 boli schválené „úplne svojvoľne a nesúrodo vo vzťahu k iným činnostiam uskutočneným [žalobcom] v roku 1988“. Okrem toho DASFE schválilo ako oprávnené výdavky vernostné príplatky štážistov a niektoré odpisy za rok 1997, ale nie za rok 1988.

- 64 Žalobca po piate tvrdí, že nespomenul vo svojej žiadosti o vyplatenie zostatku finančnej pomoci rôzne výdavky. Vo svojej žalobe požaduje, aby to bolo vzaté do úvahy.
- 65 Žalovaná spochybňuje tieto tvrdenia a tvrdí, že žalobný dôvod je nedôvodný.

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa

a) O porušení článku 6 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 a rozhodnutia 83/516

- 66 Žalobca tvrdí, že mieni preukázať porušenie článku 6 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 a rozhodnutia 83/516, pričom sa opiera o viaceré tvrdenia, ktoré je potrebné preskúmať postupne.

Tvrdenie vychádzajúce z dosiahnutých úspor

- 67 Žalobca sa vo vzťahu k pôvodnej žiadosti o pomoc najskôr odvoláva na úspory, ktoré dosiahol.

- 68 Okolnosť, že neuskutočnil všetky plánované výdavky však nemôže viesť Komisiu k tomu, aby schválila dotknuté výdavky. Vyplatenie zostatku finančnej pomoci totiž závisí od skutočne vynaložených výdavkov na vzdelávaciu činnosť (rozsudok Súdneho dvora z 25. januára 2001, Frota Azul-Transportes e Turismo, C-413/98, Zb. s. I-673, bod 27), v rozsahu prípustnom podľa pôvodného rozhodnutia o schválení.

Tvrdenie vyvodené z opomenutia určitých výdavkov

- 69 Žalobca tiež upozorňuje, že vo svojej žiadosti o vyplatenie zostatku nespomenul určité skutočne vynaložené výdavky.

- 70 Žalobca však na pojednávaní spresnil, že na dotknutých skutočnostiach vymenovaných v jeho žalobnom návrhu nie je založená jeho žiadosť. V každom prípade, v rámci žaloby o neplatnosť podanej na základe článku 230 ES musí byť zákonnosť aktu Spoločenstva posúdená v závislosti od skutkových okolností oznámených inštitúcii ku dňu prijatia tohto aktu. Nemožno preto vyčítať Komisii, že nevzala do úvahy sumy, o ktorých vyplatenie žalobca nepožiadaval pred prijatím napadnutého aktu.

Tvrdenie vyvodené z chybného odôvodnenia sporného rozhodnutia

- 71 Žalobca sa domnieva, že spochybnené výdavky týkajúce sa použitia subdodávky, odpisov a lízingov boli odôvodnené.

- 72 Z článku 6 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 vyplýva, že Komisia môže znížiť pomoc ESE, pokiaľ táto pomoc nie je použitá za podmienok stanovených rozhodnutím o schválení.
- 73 Súd prvého stupňa už pritom vo svojom rozsudku z 27. januára 2000, Branco/Komisia, už citovanom v bode 36 vyššie (bod 74), konštatoval, že z vyhlásenia o prijatí rozhodnutia o schválení vyplýva, že žalobca sa výslovne zaviazal dodržiavať uplatniteľné vnútroštátne ustanovenia a ustanovenia Spoločenstva. Súd prvého stupňa v tejto súvislosti v bode 75 už citovaného rozsudku rovnako uviedol, že portugalské právo aj právo Spoločenstva podriaďujú používanie verejných prostriedkov požiadavke riadnej finančnej správy.
- 74 Súdu prvého stupňa teda prislúcha overiť, či Komisia tento pojem uplatnila dovoľeným spôsobom.
- 75 Okrem toho, keďže uplatnenie článku 6 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 môže viesť Komisiu k tomu, aby vykonala posúdenie komplexných vecných a účtovných situácií, disponuje Komisia v tejto oblasti širokou mierou voľnej úvahy. V dôsledku toho sa preskúmanie týchto posúdení Súdom prvého stupňa musí obmedziť na overenie neexistencie zjavne nesprávneho posúdenia údajov vo veci (rozsudky Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1998, Branco/Komisia, T-142/97, Zb. s. II-3567, bod 67; Mediocurso/Komisia, T-180/96 a T-181/96, Zb. s. II-3477, bod 120; z 27. januára 2000, Branco/Komisia, už citovaný v bode 36 vyššie, bod 76; zo 14. mája 2002, Associação Comercial de Aveiro/Komisia, T-80/00, Zb. s. II-2465, bod 51, a Associação Comercial de Aveiro/Komisia, T-81/00, Zb. s. II-2509, bod 50).

— O výhradách vychádzajúcich z použitia subdodávky

- 76 Je nesporné, že žalobca zadal EB L^{da} subdodávku na vzdelávacie činnosti, na ktoré získal pomoc ESF.
- 77 Použitie subdodávky nie je v rozpore so žiadnym ustanovením právnej úpravy týkajúcej sa ESF alebo rozhodnutia o schválení. Takýto postup však nemôže slúžiť na umelé zvyšovanie nákladov vzdelávacej činnosti v rozpore s požiadavkou riadnej finančnej správy (rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1998, Branco/Komisia, už citovaný v bode 75 vyššie, body 77 a 78). Použitie subdodávky teda musí byť odôvodnené skutočnosťou, že subdodávateľ je schopný vykonať určité jasne identifikované špecializované práce, ktoré patria k jeho obvyklým činnostiam. Žalobca to nespochybňuje, naopak, vo svojich písomnostiach označuje EB L^{da} ako „špecializovaný podnik“.
- 78 V tomto prípade IGF vo svojej správe z 5. mája 1989 konštatovala, že EB L^{da} je „najväčším poskytovateľom služieb“ pre žalobcu, pretože jej faktúra znie na sumu 39 239 750 PTE za obe vzdelávania pre dospelých a pre mládež.
- 79 IGF taktiež poznamenala, že vzhľadom na to, že EB L^{da} nemala vhodnú štruktúru, sama zverila subdodávku služieb týkajúcich sa prípravy kurzov a samotného vzdelávania. IGF v tejto súvislosti predovšetkým uviedla, že príprava kurzov bola zverená ako subdodávka vo výške 1 000 000 PTE spoločnosti Cooperativa de Serviço na Área Administrativa de Empresas, CRL (ďalej len „družstvo“), a že zo sumy vynaloženej na vzdelávanie vo výške 16 000 000 PTE bolo 7 500 000 fakturovaných v mene toho istého družstva.

- 80 IGF pritom poznamenala, že vedenie družstva je zložené z troch osôb patriacich k najdôležitejším pracovníkom žalobcu, ktorý má úplne rovnakých spoločníkov ako spoločnosť EB L^{da}.
- 81 Vzhľadom na neexistenciu vysvetlenia, pokiaľ ide o účelnosť účasti EB L^{da} a s ohľadom na spleť výdavkov spôsobených účasťou troch spoločností, IGF navrhla nebrať do úvahy náklady vzniknuté účasťou EB L^{da} a zohľadniť len sumy skutočne vynaložené na vzdelávanie.
- 82 Z tohto hľadiska IGF preskúmala jednotlivé vynaložené výdavky. Znížila náklady týkajúce sa odmien vyučujúcich v rozsahu, v akom použitá hodinová sadzba prevyšovala limity stanovené portugalskou vyhláškou. Žalobca naopak tvrdí, že náklady na vyučujúci personál boli vypočítané v súlade s touto vyhláškou, ale toto tvrdenie ničím nepodložil.
- 83 Pokiaľ ide o sumu, ktorú družstvo fakturovalo EB L^{da} za prípravu kurzov, IGF uviedla, že jediný dôkazný prostriedok o týchto službách neumožňuje preukázať súvislosť so vzdelávacími akciami, na ktoré sa vzťahuje finančná pomoc poskytnutá žalobcovi.
- 84 Okrem toho, v rozpore s tvrdením žalobcu, žalovaná neopomenula zohľadniť ďalšie výdavky, ako sú poplatky za elektrinu, vodu, telefón, kúrenie a kancelárske potreby. Zo správy IGE, na ktorú sa odvoláva Komisia, totiž vyplýva, že dotknuté výdavky boli zohľadnené v rozsahu, v akom priamo súviseli s dotknutou činnosťou. Ostatné výdavky boli posudzované vo vzťahu k relatívnemu významu dotovanej činnosti.

- 85 Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa IGF nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia tým, že posúdila účasť EB L^{da} a družstva ako hospodársky nevysvetliteľnú. Predovšetkým EB L^{da} totiž mohla byť pokladaná za umelú štruktúru, ktorá v žiadnom prípade nemohla byť považovaná za skutočne „špecializovanú“ na práce, ktoré jej boli zverené žalobcom. Slúžila totiž výlučne ako sprostredkovateľ a na základe toho získala prospech alebo províziu. IGF a následne na to Komisia navyše prijali opatrenie, ktoré je v súlade s cieľom sledovaným riadnou finančnou správou a ktoré neovplyvňuje príjemcu pomoci viac, než je to potrebné na tento účel. Komisia teda zamietla len výdavky, ktoré neboli spojené so schválenými činnosťami a ktoré prevyšovali skutočne vynaložené výdavky. Komisia okrem toho zamietla len náklady vyvolané umelým usporiadaním počtu potrebných účastníkov, keďže pri neexistencii vysvetlenia zo strany žalobcu sa tieto jednotlivé zavedené stupne javia ako zbavené skutočnej pridanej hodnoty. Komisia naopak nehodlala vylúčiť, bez ohľadu na konkrétne okolnosti prejednávanej veci, možnosť príjemcu finančnej pomoci použiť subdodávku.

— O výhradách týkajúcich sa odpisov a lízingov

- 86 Žalobca vo svojej žalobe spája otázku odpisov s otázkou lízingov. Namieta proti spôsobu, akým IGF a po nej Komisia poňali „odpisovanie“ lízingových nákladov.
- 87 IGF uviedla, pokiaľ ide o „nájomné za zariadenia“, ktoré boli použité, že aj napriek tomu, že ide o zariadenia, ktorými žalobca disponoval na základe lízingu, sumy uvedené žalobcom v nákladoch nezodpovedali nájomnému skutočne zaplatenému lízingovej spoločnosti, ale odpisovaniu majetku na základe sadzby vo výške 33,33 % ročne. IGF usúdila, že táto sadzba je nadmerná a ponechala sadzbu vo výške 20 %. Žalobca síce tvrdí, že dodržal účtovné predpisy platné v tom čase v Portugalsku, ale neposkytuje v tejto súvislosti žiadne spresnenie a svoje stanovisko ničím nepodkladá.

- 88 IGF okrem toho opravila účty žalobcu tiež z dôvodu dvojitého zaúčtovania určitých súm v účtovných knihách. Opravila tieto účty taktiež z dôvodu skorších účtovných kníh ku dňu začatia činností, teda v júni 1987, a nie v apríli, takže výdavky, ktoré je potrebné zohľadniť, sa týkajú obdobia siedmich a nie deviatich mesiacov. Žalobca v tejto súvislosti tvrdí, že dotknuté zariadenia boli používané počas prípravy vzdelávania. Žalobca však svoj výrok nerozvinul a navyiac ho ničím nepodložil.

— Tvrdenie vyvodené z nekoherentného postupu Komisie

- 89 Nakoniec žalobca tvrdí, že preukázal nekoherentný postup žalovanej. Tvrdí, že odmeny vyučujúcich pre činnosť začatú v roku 1987 boli schválené „úplne svojvoľne a nesúrodo vo vzťahu k iným činnostiam uskutočneným žalobcom v roku 1988“. Toto tvrdenie je neprípustné pre jeho nepresnosť. Nie je napokon ničím podložené. Žalobca takisto tvrdí, že DAFSE schválilo ako oprávnené výdavky za rok 1987 vernostné príplatky stážistom a odpisy v rozpore s prístupom zaujatým vo vzťahu k činnosti uskutočnenej v roku 1988. Toto tvrdenie však znova nie je podložené a žalobca neupresňuje, o aké odpisy ide.

Záver pokiaľ ide o porušenie nariadenia č. 2950/83

- 90 Žalobca vo všeobecnosti vôbec nepodoprel svoju kritiku preukaznými a presnými skutočnosťami spôsobilými spochybníť posúdenie skutočností vykonané na podporu napadnutého rozhodnutia. Uvedená kritika je teda jasne nedostatočná na

preukázanie toho, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia (rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. decembra 1996, AIUFASS a AKT/Komisia, T-380/94, Zb. s. II-2169, bod 59) tým, že sa stotožnila s názorom IGE, podľa ktorého dotknuté vzdelávanie porušilo požiadavky riadnej finančnej správy, ktoré patrili k pôvodným podmienkam schválenia.

91 Z toho vyplýva, že Komisia neporušila článok 6 ods. 1 nariadenia č. 2950/83.

b) O porušení nadobudnutých práv

92 Aj keď je pravda, že rozhodnutie o schválení vytvára na strane príjemcu pomoci ESF právo požadovať jej vyplatenie, môže to tak byť len za predpokladu, že pomoc bola použitá v súlade s podmienkami stanovenými týmto rozhodnutím (rozsudky Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1998, Branco/Komisia, už citovaný v bode 75 vyššie, bod 105, a z 27. januára 2000, Branco/Komisia, už citovaný v bode 36 vyššie, bod 94).

93 Z vyššie uvedeného bodu 71 a nasl. pritom vyplýva, že žalovaná sa nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia tým, že usúdila, že dotované vzdelávanie nebolo zabezpečené v súlade s podmienkami pôvodného rozhodnutia o schválení.

94 Žalobca teda nemal žiadne právo na vyplatenie zostatku dotknutej pomoci.

95 Prvé dva žalobné dôvody sú teda nedôvodné.

B — *O treťom žalobnom dôvode vychádzajúcom z porušenia zásady legitímnej dôvery a zásady právnej istoty*

96 Tento žalobný dôvod má dve časti.

1. *O prvej časti (legitímna dôvera vyvolaná osvedčením účtovných údajov v žiadosti o vyplatenie)*

a) Tvrdenia účastníkov konania

97 Žalobca tvrdí, že tým, že DASFE v roku 1988 osvedčil vecnú a účtovnú správnosť údajov uvedených v žiadosti o vyplatenie zostatku u neho vzniklo právo na vyplatenie pomoci.

98 Napadnutý akt podľa žalobcu spochybňuje toto rozhodnutie, aj keď skutočnosti ostali nezmenené. Portugalské súdy predovšetkým zastavili súdne stíhanie smerujúce proti žalobcovi, čím ukončili podozrenie z nezrovnalostí na jeho ťarchu.

99 Žalobca navyše pripomína, že kompetencia vykonať osvedčenie v Portugalsku prislúcha výlučne DASFE.

100 Osvedčovanie vykonané v roku 1988 u žalobcu vyvolalo legitímne očakávanie vyplatenia, ktoré môže byť spochybnené Komisiou len vtedy, ak neboli dodržané podmienky stanovené v pôvodnom rozhodnutí o schválení, a nie preto, že by iné posúdenia boli neskôr v rozpore s osvedčenými nákladmi a výdavkami.

101 Žalovaná tieto tvrdenia spochybňuje a tvrdí, že žalobný dôvod je nedôvodný.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

102 Právo dovoľávať sa ochrany legitímnej dôvery závisí od súčasného splnenia troch podmienok. Po prvé, dotknutej osobe museli byť administratívou Spoločenstva poskytnuté presné, nepodmienečné a zhodné záruky pochádzajúce z oprávnených a spoľahlivých zdrojov. Po druhé, tieto záruky musia byť spôsobilé vyvolať legitímne očakávanie u toho, komu sú určené. Po tretie, poskytnuté záruky musia byť v súlade s platnými predpismi (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 6. júla 1999, Forvass/Komisia, T-203/97, Zb. VS s. I-A-129 a II-705, bod 70, a zo 7. novembra 2002, G/Komisia, T-199/01, Zb. VS s. I-A-207 a II-1085, bod 38).

103 Okolnosť, že vnútroštátny orgán v prejednávanvej veci najskôr osvedčil vecnú a účtovnú správnosť žiadosti o vyplatenie zostatku, nemôže vytvoriť na strane príjemcu pomoci legitímnu dôveru vo vyplatenie tohto zostatku.

104 Po prvé, z článku 2 ods. 2 rozhodnutia 83/516 vyplýva, že dotknuté členské štáty ručia za riadne dokončenie činností financovaných ESF. Komisia okrem toho môže

podľa článku 7 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 vykonať kontrolu žiadostí o vyplatenie zostatku „bez toho, aby boli dotknuté kontroly vykonané členskými štátmi“. Tieto povinnosti a právomoci členských štátov nepodliehajú žiadnemu časovému obmedzeniu. Z toho vyplýva, že vecné a účtovné osvedčenie údajov uvedených v žiadosti o vyplatenie zostatku vzdelávacej činnosti v zmysle článku 5 ods. 4 druhej vety nariadenia č. 2950/83 nezakazuje členskému štátu vykonať opätovné preskúmanie po podaní žiadosti o vyplatenie zostatku (uznesenie Súdneho dvora z 12. novembra 1999, Branco/Komisia, C-453/98 P, Zb. s. I-8037, bod 77, a rozsudok Frota Azul-Transportes e Turismo, už citovaný v bode 68 vyššie, bod 62). Navyše nič nebráni tomu, aby sa DASFE na účely vykonania tohto opätovného preskúmania obrátilo na takú organizáciu špecializovanú na účtovný a finančný audit, ako je IGF (uznesenie Branco/Komisia, už citované, bod 78, a rozsudok z 27. januára 2000, Branco/Komisia, už citovaný v bode 36 vyššie, bod 68).

- 105 Po druhé, článok 6 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 vyhradzuje právomoc prijať konečné rozhodnutie o žiadosti o vyplatenie zostatku Komisii. Komisia teda nebola viazaná osvedčením, ktoré DASFE udelilo. Toto osvedčenie sa tak nemohlo javiť ako záruka vyplatenia zostatku pochádzajúca od orgánu, ktorý má na tento účel potrebné oprávnenie.
- 106 Po tretie, konečné rozhodnutie zostáva na základe vyššie spomínaného ustanovenia závislé na dodržaní podmienok stanovených pre poskytnutie finančnej pomoci zo strany príjemcu (uznesenie Branco/Komisia, už citované v bode 104 vyššie, body 87 až 89). Preskúmanie prvých dvoch žalobných dôvodov pritom preukázalo, že Komisia sa nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď usúdila, že žalobca nedodrжал požiadavky riadnej finančnej správy obsiahnuté v podmienkach, ktorým bola podriadená dotknutá pomoc.
- 107 Po štvrté, priebeh konania nemohol u žalobcu vyvolať žiadnu legitímnu dôveru. DASFE mu totiž listom z 30. júla 1990 uložilo, aby vrátil zálohy poskytnuté ESF a Portugalskou republikou. Následne bol informovaný o existencii podozrenia z nezrovnalostí v zmysle článku 7 rozhodnutia 83/673, potom o začatí trestného stíhania na Tribunal de Instrução Criminal da Comarca de Porto pre podvod pri

získaní dotácií a pre ich zneužitie v súvislosti so vzdelávacími akciami financovanými ESF. Žalobca okrem toho dostal oznámenie o rozhodnutí o pozastavení dotknutej finančnej pomoci, proti ktorému podal žalobu o neplatnosť, ktorá bola zamietnutá. Nakoniec po zastavení stíhania z dôvodu premlčania dostal na pripomienkovanie návrh rozhodnutia o znížení finančnej pomoci.

- 108 Okolnosť, že trestné stíhania začaté proti žalobcovi boli zastavené, nemôže založiť jeho údajnú legitímnu dôveru vo vyplatenie pomoci. Z článku 6 nariadenia č. 2950/83 totiž vyplýva, že právo Spoločenstva neklasifikuje prípady neoprávneného použitia pomoci z ESF ako trestný čin (rozsudok Súdneho dvora z 8. júla 1999, Nunes a de Matos, C-186/98, Zb. s. I-4883, body 7 a 8). Aj keď teda zásada správneho úradného postupu, ktorá od inštitúcie Spoločenstva vyžaduje, aby rozhodla s úplnou znalosťou veci, odôvodňuje odloženie rozhodnutia Komisiou, najmä vtedy, ak vnútroštátny súd rozhoduje o tom, či došlo k podvodu, nie je prekážkou toho, aby Komisia pokračovala v skúmaní prípadného zníženia svojej pomoci na základe administratívneho vyšetrovania IGF po zastavení trestného stíhania v dôsledku premlčania.

- 109 Z toho vyplýva, že prvá časť tretieho žalobného dôvodu je nedôvodná.

2. O druhej časti (právna neistota počas neprimeranej lehoty a porušenie legitímnej dôvery)

a) Tvrdenia účastníkov konania

- 110 Žalobca tvrdí, že boli porušené zásady ochrany legitímnej dôvery a právnej istoty, pretože aj keď Komisia nie je viazaná stanovenou lehotou, musí prijať svoje rozhodnutie v primeranej lehote.

- 111 Lehota pätnástich rokov, ktorá predchádzala prijatiu napadnutého aktu, je pritom neprimeraná. Žalobca sa predovšetkým domnieva, že zastavenie stíhania proti nemu spôsobilo zánik akéhokoľvek dôvodu pre neschválenie jeho žiadosti o vyplatenie.
- 112 Žalobca taktiež tvrdí, že počas plynutia tejto lehoty u neho vznikala legitímna dôvera v to, že Komisia prijme rozhodnutie v súlade s osvedčením DASFE, ktoré v roku 1988 schválilo žiadosť o vyplatenie zostatku.
- 113 Žalovaná spochybňuje tieto tvrdenia a tvrdí, že žalobný dôvod je nedôvodný.

b) Posúdenie Súdom prvého stupňa

O primeranosti alebo neprimeranosti predmetnej lehoty a o právnej istote

- 114 Podľa ustálenej judikatúry sa primeranosť trvania správneho konania posudzuje v závislosti od konkrétnych okolností každej veci, predovšetkým od kontextu, v ktorom sa nachádza, jednotlivých štádií konania, ktoré nasledovali, zložitosti veci, ako aj jej významu pre jednotlivých dotknutých účastníkov konania (rozsudky Súdu prvého stupňa z 19. marca 1997, Oliveira/Komisia, T-73/95, Zb. s. II-381, bod 4; z 22. októbra 1997, SCK a FNK/Komisia, T-213/95 a T-18/96, Zb. s. II-1739, bod 57; z 15. septembra 1998, Mediocurso/Komisia, T-180/96 a T-181/96, Zb. s. II-3477, bod 61, a zo 16. septembra 1999, Partex/Komisia, T-182/96, Zb. s. II-2673, bod 177).

- 115 Primeranosť lehoty, ktorá uplynula od podania žiadosti žalobcu o vyplatenie zostatku v júli 1988 do prijatia napadnutého rozhodnutia 23. októbra 2002, je potrebné posúdiť z tohto hľadiska.
- 116 Medzi júlom 1988 a májom 1989 pritom DASFE skontrolovalo účty žalobcu a IGF na základe článku 7 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 vykonala hĺbkovú finančnú kontrolu s cieľom zistiť účtovný a vecný stav výdavkov vynaložených EB L^{da}.
- 117 DASFE a Komisia potom vzhľadom na existenciu náznakov nezrovnalostí čakali na rozhodnutie portugalských súdov o trestných stíhaniach začatých proti žalobcovi. Súd prvého stupňa vo svojom rozsudku z 27. januára 2000, Branco/Komisia, už citovanom v bode 36 vyššie (bod 51), pripustil, že „keďže v prejednávanej veci jednak Komisia mala v dôsledku správy IGF vážne pochybnosti o zákonnosti použitia pomoci, jednak konanie proti príjemcovi pomoci týkajúce sa niektorých transakcií uskutočnených v rámci finančných projektov ešte prebiehalo pred portugalským trestným súdom v dobe, keď bola Komisia vyzvaná, aby konala, Komisia nebola povinná prijať konečné rozhodnutie o vyplatení zostatku“.
- 118 Teda až od okamihu, keď v júli roku 2000 informovali portugalské úrady Komisiu o zastavení trestných stíhaní, získala Komisia istotu, že vec sa už nebude vyvíjať z trestnoprávneho hľadiska. Musela teda vykonať novú kontrolu z hľadiska správneho práva, s o to väčšou starostlivosťou a obozretnosťou, že o konaní žalobcu nerozhodol žiadny rozsudok a že verejná žaloba bola po odvolaní zamietnutá len v dôsledku premlčania.

- 119 Od tohto dňa Komisia pripravovala návrh rozhodnutia o znížení finančnej pomoci, založený na zisteniach v správe IGE, s obozretnosťou požadovanou podľa kontextu opísaného v predchádzajúcom bode. Komisia potom 8. januára 2002 v súlade s článkom 6 ods. 1 nariadenia č. 2950/83 zaslala tento návrh na pripomienkovanie portugalským orgánom. Konanie bolo prerušené na čas, kedy členský štát samotný oznámil tento návrh žalobcovi, aby mu rovnako umožnil podať jeho pripomienky. Žalobca nepodal pripomienky v stanovenej lehote. DASFE 24. apríla 2002 oznámilo žalovanej, že z jeho strany voči návrhu rozhodnutia nie sú žiadne pripomienky. Služby Komisie potom získali súhlas s návrhom rozhodnutia od generálneho riaditeľstva pre rozpočet, právnu službu a generálneho riaditeľstva pre finančnú kontrolu. Sporné rozhodnutie bolo prijaté 23. októbra 2002.
- 120 Z tohto sledu udalostí, zo zložitosti súdnych a správnych konaní na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Spoločenstva, ako aj z toho, že Komisia sa nakoniec nemohla oprieť o trestný rozsudok, vyplýva, že každé z procesných štádií, ktoré predchádzali prijatiu napadnutého aktu, prebehlo v primeranej lehote.
- 121 Žalobca však tvrdí, že lehota, ktorú treba vziať do úvahy, trvá až do oznámenia sporného rozhodnutia, ktoré prislúcha vnútroštátnym orgánom, teda do 31. júla 2003.
- 122 Za okolností prejednávanej veci je však potrebné konštatovať, že sporné rozhodnutie bolo Komisiou včas oznámené jeho príjemcovi, Portugalskej republike, ktorej povinnosťou bolo informovať o ňom žalobcu. Aj keď je nesporné, že Portugalská republika sa omeškala s oznámením tohto rozhodnutia, nemožno to pripísať na zodpovednosť Komisii. Pritom len prieťahy, ktoré možno pripísať Komisii, by mohli

viest k záveru, že došlo k nedodržaniu primeranej lehoty. Údajná právna neistota, ktorú žalobca spája s týmto omeškaním, nemôže viesť k zrušeniu sporného rozhodnutia.

O legitímnej dôvere vyvolanej lehotou, ktorú si Komisia vyhradila na rozhodnutie

123 Žalobca tvrdí, že neprimeraná lehota, ktorú si Komisia vyhradila na rozhodnutie o jeho žiadosti o vyplatenie zostatku pomoci, u neho vzbudila legitímnu dôveru vo vyplatenie tohto zostatku.

124 Toto tvrdenie sa však s ohľadom na zistenia uvedené v bodoch 120 a 122 vyššie zakladá na chybnom predpoklade a musí byť zamietnuté. Okrem toho, na vznik legitímnej dôvery je najmä potrebné, aby dotknutej osobe boli administratívou Spoločenstva poskytnuté presné, nepodmienečné a zhodné záruky pochádzajúce z oprávnených a dôveryhodných zdrojov. Ako už pritom bolo uvedené (pozri body 102 až 109 vyššie), v prejednávanej veci to tak nebolo.

125 Preskúmanie prvej časti žalobného dôvodu navyše ukázalo, že osvedčenie pôvodne udelené DAFSE a ďalší vývoj konania nemohli založiť legitímnu dôveru v toto vyplatenie.

126 Za týchto okolností je nutné zamietnuť obe časti tretieho žalobného dôvodu.

C — O štvrtom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady proporcionality

1. *Tvrdenia účastníkov konania*

127 Podľa žalobcu žalovaná porušila zásadu proporcionality tým, že nedodržala svoj záväzok nahradiť na základe pôvodného rozhodnutia o schválení výdavky zákonne vynaložené v rámci vzdelávacej činnosti.

128 Žalovaná to spochybňuje.

2. *Posúdenie Súdom prvého stupňa*

129 V prejednávanej veci je zníženie vykonané Komisiou priamo spojené s nezrovnalosťami, ktoré jej oznámili portugalské úrady a ich cieľom je vylúčiť len náhradu nezákonných alebo zbytočných výdavkov.

130 Toto zníženie je teda v súlade so zásadou proporcionality.

131 Z toho vyplýva, že štvrtý žalobný dôvod musí byť zamietnutý.

132 V dôsledku toho je nutné zamietnuť žalobu ako celok.

O trovách

- ¹³³ Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobca nemal vo veci úspech, je opodstatnené zaviazat' ho na náhradu trov konania v súlade s návrhom žalovanej.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (piata komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Žaloba sa zamieta.**
- 2. Žalobca je povinný nahradiť trovy konania.**

Vilaras

Dehousse

Šváby

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 30. júna 2005.

Tajomník

Predseda komory

H. Jung

M. Vilaras